KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPLATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem i pocztą rocznie marek 540, półrocznie 270 kwartalnie — mk 135, miesięcznie mk 45. —

OGLOSZENIA, Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście — reklamy Mk. 10 Zwyczajne Mk 7,50 Drobne Mk 1 — za wyraz, najmniej Mk 5. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC ulica DęblińskaNr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 9 do 10 r

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 7—8 w.

PRENUMERATE i OGLOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 3.00** (Na G. Sląsku **50 fen.**) SOSNOWIEC sobota dnia 18 grudnia 1920 roku Nr. 290 Rok XV

Komitet obchodu uroczystości

odsłonięcia pomnika poległym powstańcom śląskim

wzywa wszystkie organizacje powiatu Będzińskiego, aby ze sztandarami stawiły się dnia 19-go b. m. w niedzielę o godz. 8 m. 30 na ulicy Szopienickiej, również prosi o przybycie in corpore urzędy państwowe.

Masonerja w Polsce.

I.

Określiliśmy w paru artykułach rolę i niebezpieczeństwo masonerji metody masońskiej dążenia. Nie jest od nich wolną Polska. Zaszczepione zostały one Polsce w połowie XVIII wieku, a w początkach XIX należało do mason. wielu światłych obywateli. Ale masonerja w tym czasie na gruncie polskim sprzeniewierzyła się międzynarodowej i wbiła się na szczyty twórcze narodowej pracy. Przestawszy być masonerją, przybrała nazwę Wolnomularstwa Narodowego, Węglarstwa Narodowego, wreszcie Towarzystwa Patrjotycznego. Dopiero po roku 1830 wróciła masonerja do wszechświatowego łożyska Europy i Ameryki, a w której od kilkudziesięciu lat grają żydzi role kierownicze, obrawszy sobie ostatnio komunizm jako sposób zabicia chrześcijańskiego świata.

Podczas wojny wzrosła masonerja u nas, o ile — tego określić ściśle niepodobna. Ale wpływy masońskie dadzą się odgadnąć w całym szeregu objawów polityczno-społecznego naszego życia. Masonerja na czele z żydami musiała zwrócić specjalną uwagę na Polskę katolicką i patrjotyczną, nie pozbawioną tradycji, a przytem zamieszkałą przez kilka miljonów żydów.

W czasie wojny mieliśmy jedynie styczność z Niemcami, dyrektywy masońskie szły do nas więc z berlińskiego źródła. stamtąd był zasilany wśród polaków na wygnaniu w Rosji obóz tak zwany demokratyczny, a w istocie masoński, filogermański i antynarodowy. Tenże prąd miał swoich wyznawców we Francji, Hiszpanji Anglji i Ameryce.

Z pod haseł liberalnych, socjalistycznie motywowanych, wychodził prąd masoński.

Socjaliści polscy zawsze byli zależni od niemieckich, od nich otrzymywali natchnienia i pieniądze. Rzekomy patrjotyzm P. P. S. był również kombinacją niemiecką wywołaną dwoma względami: ustwić propagondę między robotnikami, nastroić ich rewolucyjnie względem rządu rosyjskiego, przeciągając na stronę niemców na wypadek wojny.

Zależność od socjalizmu niemieckiego była temsamem zależnością od żydów. Ta zależność dzisiaj stała się bezpośrednią prowadzi się u nas ta sama destrukcyjna robota, którą przez 150 lat masonerja wykonywa we Francji.

c. d. n. *J. M—ski.*

Chińczycy na służbie u bolszewików.

Chińczycy, którzy odgrywają obecnie w Rosji tak wielką rolę, są to przeważnie t. zw. „hunhuzi", którzy znani są, jako pierwszorzędni bandyci. Podczas wojny rosyjsko-japońskiej wojskowe władze rosyjskie miały z nimi bardzo wiele kłopotu, ponieważ hunhuzi, przekupieni przez ajentów japońskich, nie tylko byli szpiegami, lecz, zbierając się w większe bandy, napadali na rosyjskie tabory, na stacje kolejowe, niszczyli tory, wysadzali mosty. Hunguz nie jest podobny do chińczyka z centralnych Chin. Jest on stosunkowo wysokiego wzrostu, barczysty, silny, odważny. Ilu ich jest wszystkiego na służbie u urządu bolszewickiego, określić trudno, ponieważ władze lokalne przyjmują na służbę chińczyków bardzo chętnie bez porozumienia się z Moskwą. Przypuszczalnie chińczyków w Rosji jest 29—30 tys. Materjalne warunki służby chińczyków są wspaniałe. Pensje, i to dość znaczne, otrzymują oni w rublach carskich. Po za pensją otrzymują doskonałe umundurowanie,— skórzane kurtki w zimę futerka i wikt znacznie lepszy, niż inni żołnierze czerwonej armji. Od niedawna chińczycy zażądali, ażeby lokowano ich w mieszkaniach burżujów z prawem korzystać ze wszystkich należących do tych ostatnich rzeczy. Zaznaczyć trzeba, że prawie każdy chińczyk ma kochankę któremi w bardzo wielu wypadkach są bądź to z powodów materjalnych, bądź w celu samoochronny, przedstawicielki rosyjskiej inteligencji. Dowódca chińskiego oddziału osobistej ochrony Lenina w Moskwie ma za kochankę jedną z tancerek moskiewskiego baletu.

Samowola arc. Bertrama.

Prasa stołeczna otrzymała następujący list, wyjaśniający stanowisko monsign. Rattiego.

„W dniu 14 bm. zwrócił się podpisany do nuncjatury Apostolskiej w Warszawie, aby zasięgnąć autentycznych informacji w sprawie znanego listu kardynała Bertrama. Ponieważ J. P. arcyb. dr. Ratti jest chory, informacji tych udzielił podpisanemu sekretarz nuncjatury.

Stwierdził on najsamprzód, co już ogłaszał sam nuncjusz, arcyb. Ratti w pismach przez biuro prasowe M. S. Z., że nuncjusz Ratti nie wiedział ani o zamiarze wydania listu, ani o treści listu kard. Bertrama. Dzień przed wydaniem tego listu nuncjusz Ratti rozmawiał z kard. Bertramem, ale ten ani słowem o tym liście nuncjuszowi nie wspomniał.

Również stolica Apostolskiej nie upoważniła kard. Bertrama do wydawania listu tej treści. zaś nuncjatura

wagę nuncjusza Rattiego jest zadaleko posuniętą śmiałoś cią.

Nuncjusz Ratti był i chce pozostać życzliwym przyjacielem Polski.

Ks. sekretarz nuncjatury upoważnił mnie do podania tego wyjaśnienia do wiadomości publicznej, z czego chętnie korzystam i niniejszem czynię.

Łącze wyrazy wysokiego szacunku.

ks. dr. Kazimierz Kotula,
poseł na sejm."

Na marginesie.

„Echo de Paris" w artykule omawiającym klęskę Wrangla stwierdza, że armja czerwona jest stale aprowidowaną w broń, amunicję i ekwipunek przy pomocy tajemnej organizacji międzynarodowych dostawców.

Jeden z dzienników szwedzkich zdradza świeżo ożywioną działalność w tym względzie firmy „Eastern Trading Cy" w Sztokholmie, którą kieruje pewien bankier estoński, główny pośrednik w dostawach dla bolszewików.

Cały tłum takich pośredników rozmieszczony po wszystkich miastach nadbałtyckich, nie przestaje zakupywać na conto bolszewicki: olbrzymich mas mundurów, aeroplanow broni pochodzenia niemieckiego—przy „zupełnem pogwałceniu traktatu pokojowego.

Zinowiew podczas podróży do Halee, do Niemiec, miał równocześnie załatwić umowę o dostawę gazów trujących z Niemiec.

Podobnie nowy skandal wykryto niedawno, gdy na parowcu „Vasa" przybywającym ze Szczecina, policja w Rewlu wykryła olbrzymie zapasy materjałów wybuchowych.

Te dostawy materjałów wojennych dla bolszewji muszą zwrócić uwagę Polski, która ma słuszny powód obawiać się, by sowiety zaopatrzone we wszystko potrzebne, nie wyruszyły do nowego ataku.

Z Górnego Śląska

Co czeka zdrajców.

BYTOM, (tel. wł).

Wielu osobników pracujących dotychczas w polskim ruchu plebiscytowym przechodzi do niemców z powodu wysokiej płacy, w czem Kom. pleb. prasa górn., zwracając na to uwagę zaznacza, że po zwycięskim pleb. pols. dla tych jednostek miejsca na G. Śląsku nie będzie. Nazwiska zdrajców są obecnie gorliwie spisywane przez odpowiednie czynniki.

Strajk generalny,

BYTOM. Proklamowanie generalnego strajku na G. Śląsku, stoi w ścisłym w związku z ostateczną decyzją koalicji, co do ustanowienia terminu głosowania. Agitatorzy gorączkowo przygotowują się. Udział wezmą wszystkie związki.

Protest 1800 delegatów śląskich

BYTOM (P. A. T) W Rybniku odbył się zjazd 1800 delegatów ludności z całego powiatu Rybnickiego w celu zaprotestowania przeciwko niemieckim usiłowaniom odwleka nia plebiscytu, przeciwko głosowaniu emigrantów, przeciwko oddzielnemu głosowaniu obszarów dworskich, przeciwko rozporządzeniu kardynała Bertrama i przeciwko ciągłym staraniom niemieckim wydalenia posła Korfantego z Górnego Śląska.

Uchwalono odpowiednie rezolucje. Nadto wysłano stosowną depeszę do gen. Le Ronda w Opolu i kardynała Bertrama we Wrocławiu. Pierwszemu zwrócono uwagę na to że dalsze odwlekanie terminu plebiscytu może wywołać poważne następstwa dla spokoju publicznego, drugiemu zaś zwrócono uwagę na to, że rozporządzenie jego pogłębi rozdźwięk między parafjami i ich proboszczami, a tem samem przyniesie szkodę kościołowi. Więc wzywa się kardynała Bertrama, aby stronnicze swoje rozporządzenie cofnął.

Obrona Tarnowa przed Petlurą

KRAKOW (wł.) Sprawozdawca „Rzeczypospolitej" dowiaduje się z Tarnowa, że wiadomości pism, jakoby Petlura bawił w Tarnowie i jakoby miało się tam odbyć zgromadzenie ukraińskiej rady ludowej są nieprawdziwe. Petlura bawił wprawdzie prywatnie przez kilka dni w Tarnowie, a obecnie znajdują się tam jeszcze niektórzy członkowie b. rządu ukraińskiego, ecz stacja tarnowska nie wpuszcza nowych transportów ukraińskich. Wobec tego dalszy dopływ dygnitarzy ukraińskich jest wykluczony. Wszelkie próby usadowienia się Ukraińców odparła ludność miejscowa, nie chcąc im wynajmować mieszkań.

Ustąpienie Daszyńskiego

WARSZAWA (tel wł.) Ustąpienie z rządu wice-prez. Daszyńskiego przez Radę Nacz. P.P.S. potwierdza się, Uchwałę odwołania Daszyńskiego zakomunikował prez. Witosowi, który dotąd decyzji żadnej jeszcze nie powziął. Jako powody od wołania wice-prez. Daszyńskiego Rada Nacz. P.P.S. wymienia między innemi że ministerja wcale nie liczą się z międzykoalicyjnym charakterem gabinetu, że soc. nie mają żadnej teki gosp. a więc i jego udział w rządzie niema pozytywnej wartości, że uczestnictwo dalsze w rządzie socjalistów przestaje być motywowane koniecznością państw. która była podczas napadu bolsz., wreszcie do odwołania przyczynia się i to, że wbrew naleganiu wice prez. Daszyńskiego nadal pozostają na swych stanowiskach posłowie Lubomirski, Zamojski Kowalski i Szebeko.

Sejmowa delegacja do Wilna.

WARSZAWA. (PAT). Pisma podają: Dziś o godz. 11 wieczorem wyjeżdża do Wilna sejmowa delegacja w następującym składzie: poseł Ziemięcki (PPS) Waszkiewicz (NPR.) Kosmowska (Wyzwolenie), Erdman (PSL.) Dmitrowicz (NZL.), Czerniewski (Ch.D.) ks. Maciejewicz (ZM.), ks. Lutosławski (ND.)

Gdańsk należy do tajnej organizacji spiskowej.

W tym celu ukryto broń mającą być wydaną Polsce. Cel spisku—obalenie traktatu pokojowego.

GDANSK. (wł.) Na posiedzeniu sejmu gdańskiego 15 bm. poseł Mau, oświadczył, że w Gdańsku istnieją niemieckie organizacje wojskowe.

Berlińska „Freiheit" ogłosiła przed kilku dniami dokumenty, dowodzące, że z inicjatywy Luedendorffa orga[illegible] się związki wojskow[illegible] w koalicji na Węgrzech, w niemieckiej Austrji, Bawarji i innych państwach Rzeszy. Celem związków jest obalenie traktatu pokojowege. Do związku należy wolne miasto Gdańsk. Gdańsk nie oddał broni Sicherheitswehry. która miała być wydana Polsce. Broń usunięto i schowano. Organizacje wojskowe są ukrywane pod rozmaitemi nazwami w gmachach miejskich. Ośrodkiem akcji jest niemiecki urząd likwidacyjny.

Żywność dla Zagłębia w drodze.

WARSZAWA (tel. wł) Otrzymaliśmy z Sejmu następujący telegram: Interweniowałem w sprawie fatalnej aprowizacji w Zagłębiu. Dotąd jeden pociąg z żywnością nadszedł. Drugi jest w drodze ze Lwowa. 50 wagonów mąki pszennej znajduje się w drodze z Gdańska, 70 zaś wagonów żytniej w drodze z Poznania prócz tego w drodze jest również 70 wagonów płatków kartoflanych. poseł *Falkowski*

Kryzys gabinetowy zażegnany.

BUDAPESZT. (PAT). Dłuższe rokowania prowadzone przez hr. Teletiego doprowadziły do zażegnania kryzysu gabinetowego Hr. Teleti przedłożył naczelnikowi państwa listę gabinetu, zawierającą następujące nazwiska: Prezydent ministrów hr. Teleti, również jako tymczasowy minister spraw zagranicznych i minister dla spraw mniejszości narodów Sprawy zewnętrzne Ferdynand Szegedis, sprawy wojskowe, Al. Jelitzka, Naczelnik Państwa zatwierdził listę. Nowy rząd na jutrzejszym posiedzeniu wygłosi swój program: przeprowadzenie reformy szkolnictwa, prawo wyboru dla gmin i komitetów, jakoteż rewizji Konstytucji. Kwestja króla będzie przedmiotem obrad zgromadzenia narodowego.

Rejestracja inwalidów b. armji ros

WARSZAWA (PAT). Ogłoszono rejestrację inwalidów wojskowych byłej armji rosyjskiej, jak również wdów i sierot po tych wojskowych.

Osoby te mogą zgłosić się do urzędu gminnego, względnie magistratu, gdzie otrzymają arkusze rejestracyjne i dalsze instrukcje.

Podsekretarz stanu w min. spr. wojskowych.

WARSZAWA (PAT). „Gazeta Warszawska". Do Warszawy wkrótce przybędzie z linji demarkacyjnej gen. Sikorski, który ma objąć podsekretarjat stanu w min. spraw wojskowych.

W związku z tem ma nastąpić reorganizacja tego ministerstwa i sztabu generalnego.

O kredyty międzynarodowe

GENEWA. (PAT(Rada Ligi Narodów przyjęła projekt, który przewiduje utworzenie komisji międzynarodowej dla wypracowania projektu kredytów międzynarodowych państwom zubożałym i takim, które absolutnie nie są w stanie otrzymać kredytów na przystępnych warunkach na rynku międzynarodowym, oraz państwom, które nie są w możności zabezpieczenia importu.

Dążenia żydów.

PARYŻ. Havas. (PAT). Jak donosi „Temps" angielski Komitet izraelicki tzw. „aljencki" porobił starania, ażeby przyjęcie do Ligi Narodów nowych państw było uzależnione od włączenia do konstytucji gwarancji praw dla mniejszości narodowych.

W sprawie zbrojeń.

GENEWA. Havas, (PAT). Zgromadzenie Ligi Narodów zatwierdziło jednogłośnie uchwałę w sprawie zbrojeń, dotyczących zobowiązań, ażeby nie przekroczyć w ciągu następnych 2 lat obecnej wysokości budżetu wojskowego. 37 państw głosowało za i 7 głosowało przeciw, między innemi Polska i Francja.

Ankieta kolejowa.

WARSZAWA, (PAT). W najbliższych dniach odbędzie się ankieta kolejowa pod przewodnictwem ministra kolei Jasińskiego.

Król Konstanty w drodze.

WENECJA. (PAT) Dziś odjechał stąd do Aten krążownik grecki wiozący króla Konstantyna wraz z rodziną.

Podjęcie stosunków z Rosją.

MOSKWA (PAT). Rządy Jugosłowiański Bułgarski i Grecki zostały zaproszone do podjęcia stosunków z Rosją.

Sprawy kolejnictwa.

O reformy w kolejnictwie.

Polski Związek kolejowców zwracał się parokrotnie do ministerjum kolei o wyłonienie specjalnej komisji w celu uzdrowotnienia naszego kolejnictwa. Starania te, jak się okazuje, nie przebrzmiały bez echa. Wyłoniła się komisja sejmowa komunikacyjna, wysłano ankietę do okręgowego koła polskiego Związku kolejowców; koło zaś od siebie zaprosiło wybitnych działaczy na polu kolejnictwa i dnia 12 grudnia o godz. 10 rano w gmachu na kolei wiedeńskiej w wydziale finansowym odbyło się już pierwsze posiedzenie.

Obecni byli pp. posłowie; Swida i Rajca, przedstawiciel ministerjum handlu i przemysłu p. Fachinetti, dyrektor wydziału przewozowo taryfowego kolei państwowych p. Bolesław Michalski prezes dyrekcji warszawskiej p. inż. Władysław Jakubowski, pp. inżynierowie; Zaborski, Kociatkiewicz, Bieniecki, Mikulski, Dobrzycki i inni razem 37 osób.

Zebranie zagaił p. inż. Winnicki; na przewodniczącego wybrano p. Bolesława Wajcherta b. kierownika kontroli dochodów b. dróg skarbowych nadwiślańskich.

Przedmiotem obrad było odtworzenie zarysu ogólnego planu uzdrowienia obecnego stanu gospodarki kolejowej. Na pierwszy plan wyłoniły się zagadnienia następujące:

1) Jakimi środkami doprowadzić do prędkiego całkowitego zjednoczenia i ujednostajnienia gospodarki na kolejach państwowych wszystkich 3 byłych zaborów.

2) Jak zarządzić podział terenowy całej sieci kolejowej na dyrekcje i jaka winna być organizacja tych dyrekcji?

3) Jakie są pożądane ważniejsze reformy w gospodarce kolejowej dla polepszenia obsługi potrzeb kraju (rolnictwa, przemysłu, handlu) i ruchu międzynarodowego: a) pod względem administracyjnym, b) pod względem technicznym?

4) Jak zwiększyć dochodowość kolei?

5) Czy koleje winny być państwowe, czy też w eksploatacji prywatnej.7

Po długich debatach postanowiono wybrać komisję, któraby w przeciągu tygodnia dała wyczerpującą odpowiedź w myśl powyżej wyłuszczo-

nych zagadnień i przesiała tezy do komisji sejmowej. W skład komisji weszli: inż. p. Kociatkowicz, inż. p. Bieniecki, dyrektor wydziału przewozo wo-taryfowego p. Michalski Bolesław, prezes koła okręgo wego polskiego Związku kolejarzy inż. p. Jakób Winnicki przedstawiciel ministerjum han dlu i przemysłu inż. p. Fachinetti i dyrektor kolejek dojaz dowych inż. p. Budkiewicz.

Sprawa naszego kolejnictwa, która pod wieloma względami pozostawiała wiele do życzenia, posunie się zatem naprzód i mamy nadzieję, że z pożądanym skutkiem.

Sprawy robotnicze.

Z Polskiego Związku szewców i kamaszników.

Na zebraniu zarządu Polsk. Związku Zawodowego szewców i kamaszników w Łodzi w myśl postanowienia ogólnego zebrania członków, omawiano sprawę utworzenia wytwórni szewckiej. Po dyskusji i opracowaniu niektórych punktów zasadniczych, postanowiono wytwórnię zazwać „Związkowa wytwórnią obuwia". Wkłady członków określono nie niższe jak 1000 mk; każdy członek ma prawo nabycia dziesięciu takich udziałów. Członek, posiadający jeden czy też 10 udziałów na swoje nazwisko, ma tylko 1 głos prawomocny. Udziały postanowiono przyjmować od 1 stycznia 1921 r.

Z przemysłu włókniatego w Tomaszowie Mazowieckim.

Po kilku konferencjach z przemysłowcami włókniatymi i przedstawicielami Pols. Zw. Zaw. „Praca", Zw. Zaw. robotników przemysłu włókniatego w Polsce i Związkiem żydowskim ostatecznie w dniu 8 bm. doszło do porozumienia i zawarcia umowy w sprawie płac w przemyśle włókniatym.

Robotnicy uzyskali od dnia 2 do 21 listopada włącznie po 50 mk. podwyżki za każdy przepracowany dzień, od 22 listopada po 144 mk. dziennie dla każdego robotnika (w akorcie o 18 % wyżej.)

Nadmienić należy, że w Tomaszowie zawarto poprzednio już umowę o 10 % niższą niż w Łodzi i to obowiązuję na przyszłość.

Sprawy szpitalne.

Opiekunki szpitala Frydrychówka, oddziału zakaźnego i ocznego, p. p. Odermanowa, Rowińska i Kowalczewska od miesiąca, z powodu uciążliwych warunków i wielkich trudności zaprowadzenia należytej kontroli, zrzekły się opieki nad kuchnią szpitalną, oddawszy ją z powrotem pod zarząd wojskowy.

Ustępując ze swego posterunku, przesyłają serdeczne „Bóg zapłać" wszystkim, którzy ofiarami swymi przyczynili się do lepszego odżywiania chorego żołnierza. A więc: uczniom i uczenicom szkół średnich, a w szczególności uczenicom szkoły p. Siwikowej za stałą pomoc w postaci przywożonych podwieczorków, również Stowarzyszeniu Nauczycielstwa polskiego. za złożone artykuły spożywcze i gotówkę na mleko. P. p. Przypkowskim za złożoną odzież i obuwie i kolejarzom za złożoną gotówkę w Czerwonym Krzyżu na rzecz chorych i rannych.

Stało się, niestety. tak, jak przypuszczaliśmy. Nie mogąc wykorzenić zła i naprawić gospodarki, panie te postanowiły, w myśl teorji Tołstoja, — nie sprzeciwiać się złu, które, jako fatalna gospodarka zbyt mocno zakorzeniło się w wydziałach gospodarczych i kuchniach naszych szpitalów wojskowych.

Sosnowiec pod tym względem poszedł za przykładem... Częstochowy, gdzie w jednym ze szpitali dzieją się rzeczy, o których się i pisać nie chce... Czyż nie będze jednak lepiej?..

Program uroczystości odsłonięcia pomnika dla poległych górnoślązaków.

Uroczystość niedzielna rozpocznie się o godź 7,50 powitaniem pana marszałka jako prezesa głównego komitetu plebiscytowego na dworcu kolejowym, przyczem marszałka powita komitet w pełnym składzie, delegacja młodzieży szkolnej, instytucji i zrzeszeń.

O godź. 8 i pół zbiorą się delegacje zrzeszeń, instytucji i stronnictw politycznych, a także delegacja starszej młodzieży szkolnej i rosstawią się od mostu szopienickiego ulicami Sobieskiego, Piłsudskiego, 3 Maja, Małachowskiego i na Kościelnej po obydwu stronach ulic. bo tędy będą przechodziły delegacje śląskie i przybyli goście Ślązacy, których powitanie nastąpi o godź. 9 na moście szopienickim.

W miarę tego, jak Ślązacy będą się porywali, delegacje miejscowe będą włączały się do pochodu i wten sposób o godź. 10 zjawią się przed kościołem gdzie nastąpia nabożeństwa. Przewidziane są nabożeństwa w kościele i na cmentarzu, przyczem do kościoła weszliby Slezany, delegacje z kraju, przedstawiciele władz państwowych i Sejmu, i młodzież szkolna.

Delegacje miejscowe, cechy, korporacje stowarzyszenia wysłuchałyby mszy na cmentarzu.

Mszę w kościele celebrował będzie biskup Łosiński O g. 11 wyruszy pochód z kościoła ulicami Kościelną, Sienkiewicza. Piłsudskiego i Aleją na cmentarz, gdzie nastąpi odsłonięcie pomnika. Kolejność pochodu jest następująca: Komitet obchodu uroczystości młodzieży szkół średnich ponad lat 13, władze państwowe, wojsko, Ślązacy, magistraty delegacje pozamiejscowe, partje polityczne, prasa, urzędy miejscowe, organizacje społeczne, i rada miejska.

Pochód będzie bardzo barwnyy, ze względu na to, że organizacje śląskie przybędą ze sztandarami, a powstańcy śląscy nawet w umundurowaniu Za młodzieżą niesione będą wieńce, które zostaną złożone na mogile poległych. Miejscowe instytucje, zrzeszenia i stowarzyszenia będą szły ze sztandarami z muzyką na czele, co doda pochodowi barwności W delegacjach pozamiejscowych będą się wyróżniały delegacje włościańskie w swoich charakterystycznych strojach ludowych.

Na cmentarzu przetnie wstęgę pan marszałek Sejmu, poświęcenia pomnika dokona biskup Łosiński, poczem nastąpią przemówienia. Przemawiać będą: przedstawiciel komitetu, pan marszałek Sejmu, poseł Korfanty, pan Biszkiewicz i powstaniec górnośląski,

O godz. 2 m. 30 pochód się rozwiąże na cmentarzu, poczem o g. 5 nastąpi zbiórka gości śląskich przed wiedeńskim dworcem kolejowym, skąd odprowadzeni zostaną do mostu szopienickiego i pożegnani przez członka komitetu p. Stanisława Płodowskiego.

Kronika.

— Wstrzymanie handlu w niedzielę. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej zapadła uchwała, anulująca rozporządzenie Magistratu z dnia 1 bm., aby jutro, jako w dniu obchodu uroczystego odsłonięcia pomnika dla poległych górnoślązaków, wszystkie sklepy w ciągu całego dnia były zamknięte ze względu na poważny nastrój świąteczny, jaki winien panować w tym dniu w mieście, przystrojonym flagami. Spowodowane to zostało tem, że uroczystość z konieczności odłożono na ostatnią niedzielę przedświąteczną.

— Strejk na kopalni „Renard". Dziś wybuchł strejk na kopalni „Renard" z powodu niedostatecznej aprowizacji.

— Dowóz zboża z Rumunji Wobec ukazujących się w prasie pogłosek ministerjum aprowizacji wyjaśnia, że granica rumuńska wskutek starań rządu została ponownie otwartą i że polskie pociągi zbożowe zarówno próżne, jak ładowne mogą obecnie bez przeszkód przechodzić granicę w obydwuch kierunkach.

— Urząd Celny komunikuje nam, że obecnie wyroby ze srebra i metali szlachetnych odsyłane są przez Urząd Celny, o ile pochodzą z konfiskat, do Kasy Krajowej Pożyczkowej w Warszawie.

— Wojskowi, a kolej. Minister spraw wojskowych gen. por. Sosnowski wydał rozkaz zabraniający wszystkim podróżującym osobom wojskowym zajmować przemocą i rezerwować przedziały i wagony, zajęte przez osoby cywilne z wyjątkiem wypadku, gdy rezerwowanie to uskuteczniają władze wojskowe transportowe w porozumieniu i za zgodą władz kolejowych. Wszyscy wojskowi bez względu na rzarżę, którzy wykroczą przeciw temu rozporządzeniu będą oddani pod sąd wojskowy.

— Wykrycie przemycanych towarów. W tych dniach policji kolejowej na st. Łazy wydał się podejrzanym wagon z zawartością marchwi wysłany z Poznania do Krakowa na okaziciela Przy rewizji wagonu skonstatowano iż warstwą marchwi przykryte były towary jak cukier, kakao czekolada i inne delikatesy. Wagon zatrzymano a w celu wykrycia właściciela prowadzi się śledztwo,

— Zasądzenie właściciela potajemnej gorzelni W marcu rb. urzędnicy skarbowi wykryli potajemną gorzelnie wyrobu spirytusu na Starym Sosnowcu w mieszkaniu Józefa Bary, a sprawa przekazaną została do Sądu Okręgowego, któzy w ubiegłą środę zasądził właściciela potajemnej gorzelni na 1 rok więzienia, a niezależnie od tego na zapłacenie 5000 mk kary, oraz 350 mk kosztów sądowych Po odczytaniu wyroku B został zatrzymany i odstawiony do więzienia

— Ze szkół Na ferje świąteczne uczniowie szkół średnich zwolnieni od nauk zostaną w sobotę, a w szkołach początkowych w przyszły wtorek Lekcje rozpoczną się na nowo w dniu 4 stycznia 1921

— N Z L. a odsłonięcie pomnika dla G. Ślązaków. Narodowe Zjednoczenie Ludowe wzywa swych członków, aby w niedzielę 19 bm. o godz. 7 30 rano zgromadzili się w lokalu własnym z ul. Piłsudskiego Nr. 16, celem wzięcia udziału w powitaniu przybywających gości górnośląskich a następnie w uroczystości odsłonięcia pomnika bohaterom górnoślązakom.

— Koło Polek. Członkinie Koła Polek proszone są o zebranie się w niedzielę dnia 19 grudnia o godz. 8 30 rano na moście szopienickim - około sztandaru, by wziąść udział w powitaniu Ślązaków i pochodzie, odznaki będą rozdawane na miejscu.

— Wezwanie gniazd Sokolich. Zarząd II Okręgu Sokoła zawiadamia, że zbiórka druhów i druchien w niedzielę dn. 19 grudnia odbędzie się nie na moście szopienickiem jak podano we wczorajszym numerze Kurjera, lecz w lokalu gniazda w Sosnowcu przy ul. Jasnej w domu Ludowym punktualnie o godz. 8 a rano.

— T-wo Sokół. Celem wzięcia udziału w obchodzie odsłonięcia pomnika, poświęconego poległym za sprawę śląska, Wydział gniazda Sosnowiec wzywa swych członków by przybyli do siedziby Gniazda w niedzielę 19 bm. o godzinie 7 i pół rano punktualnie,

— Miljony na G. Śląsk. W Berlinie i wogóle w Niemczech ogół nie przestaje składkować na agitację plebiscytową na G. Śląsku. Nowy impuls do tego dała odezwa prezydenta Rzeszy i kanclerza W Berlinie dzieci szkolne chodzą po mieście z puszkami i zbierają w nie składki. W celu zgromadzenia ludzi pod Lipami gra codziennie orkiestra.

Niezmordowanie zbierają Niemcy miljony na G. Śląsk. Nic dziwnego, że że mogą pozwolić sobie potem na kosztowne operacje giełdowe w celu obniżenia kursu marki pols. aby zdyskredytować stan finansów i zamaskować zarazem tym sposobem swe długi państwowe, które spiętrzyły się już do zawrotnej sumy 320 miljardów mk. Musimy tedy i my miljony zbierać.

— Choroby nerwowe wskutek braku chleba Systematyczne ogładzanie ludności i chroni wprost brak chleba poczęło wywoływać wśród ludności choroby nerwowe, a jak nas informuje jeden z czytelników naszego pisma nerwowość ta z dnia na dzień przybiera coraz szersze rozmiary które jako wiarogodne charakteryzują się w następujących objawach; 1) Zdenerwowana p domu za to iż służąca nie postarała się o chleb, rzuciła rzeczy służącej za drzwi nie bacząc iż złodziej rzeczy ukradnie co się też stało W tym wypadku zdenerwowana służąca wytoczyła pani domu proces w Sądzie,

2) W drugim wypadku pan domu nie mając chleba na kolacje potłukł talerze z zalewajką i ulotnił się do przybytku Bachusa na kolację gdzie po podaniu mu rachunku zoczywszy je, iż braknie mu na zapłacenie pieniędzy zrobił awanturę za co pociągnięty został do odpowiedzialności sądowej

3) W innym znowóż wypadku posłana po chleb służąca nie zdąży powrócić na czas z chlebem do domu ażeby dzieci przed odejściem do szkoły mogły zjeść śniadanie rezultatem czego było opuszczenie lekcji przez dziatwę i usunięcie ze służby Bogu ducha winna służącej, która stojąc od godziny 4 rano przed piekarnią nie mogła kupić bochenka chleba

4) A ileż się słyszy od stojących przed sklepami z pieczywem osób nerwowego urągania pod adresem czy to aprowizacji, czy też pp. piekarzy, toć same fakty przemawiają za tem iż nerwowość ogładzanej bez chleba ludności stanie się nieuleczalną chorobą nerwową od której żaden zwykły śmiertelnik uchronić się nie zdoła

— Hojny dar. Z sumy ofiarowanej przez firmę belgijską „Solway" na różne cele społeczne w Polsce do dyspozycji p. Zygmunta Toeplitza, złożył ten ostatni między innymi na rzecz akademików powracających z wojska na ręce p. Barbeckiej mk. pols. 340,000. Hojny dar ten, który niewątpliwie ulży losowi zdemobilizowanych studentów winien stać się bodźcem dla naszych czynników społecznych a przedewszystkiem dla rządu, zaniedbującego swe obowiązki w tej dziedzinie.

— A gdzież są cenniki? Wszystkie artykuły wobec nadchodzących świąt z godziny na godzinę podnoszą się wcenie, a gdzież są zapytujemy cenniki, których w żadnym sklepie dopatrzeć się nie można? Urząd dla Walki z Lichwą i Spekulacją pociąga do odpowiedzialności jednostki nie bacząc wcale co się dzieje wogóle z samowolną podwyżką wszystkich artykułów przez handlujących Czy ludność ma się na zakupach świątecznych do szczętnie zrujnować? O, Boże, i któż ją obroni?

— **Wydzierżawianie domów** Właściciele niektórych kamienic w mieście pragnąc otrzymać większe lokatorne, proponują różnym urzędom państwowym wydzierżawienie domów w całości, chcąc tym sposobem pozbyć się niewygodnych dla siebie lokatorów. Niektórzy z kamieniczników powydzierżawiel... robotników fabry... cale domy dla ro... ktv na ...cznych sposiadając kontra... dzierżawę, unikają tym sposobem rekwizycji lokali.

— **Postępowanie miljonera** Znany w mieście miljoner właściciel kamienicy przy ul. Szenewskiej Nr. 6, nie odbiera już od dłuższego czasu od lokatorów komornego Nicby i nikomu nie przeszkadzała wspaniałomyślność tego pana zapoczątkowana przez niektórych właścicieli domów. których p. Hamburgier może chce naśladować oddając za darmo lokale lecz różne „ograniczenia" jak zamknięcie studni i pozbawienie lokatorów wody, oraz zabronienie wpuszczania w podwórze wozów z węglem, zdaje się, że zdradza faktyczne intencje właścicieli domów z czem każdy zwykły śmiertelnik-lokator pogodzić się niestety nie może.

— **Do kolegów Górników.** Wydział Koła Górników słuchaczy Politechniki we Lwowie ogłasza niniejszem, iż otwarcie III-go roku studjów w Akademji Górniczej w Krakowie na rok 1920-21 zależy od ilości zgłoszeń na tenże rok naukowy, wobec tego prosimy Kolegów o jaknajszybsze nadsyłanie swoich zgłoszeń wraz z przebiegiem studjów (ilość znanych i frekwentowanych przedmiotów pożądany jest I egzamin państwowy oraz adres stałego miejsca pobytu) wprost do Dziekanatu Akademji-Górniczej w Krakowie

Nadmieniamy iż termin zgłoszeń upływa z dniem 20 grudnia 1920 zaś rozpoczęcie roku z dniem 2 stycznia 1921.

— **Mundury dla zdemobilizowanych** Biuro prasowe M S. Wojsk komunikuje: Ze względu na często powtarzające się skargi zdemobilizowanych żołnierzy, że przy zwalnianiu ich poszczególne formacje odbierają im mundury — wyjaśnia się że w myśl „Wskazówek dla przeprowadzenia demobilizacji" wydanych przez M S Wojsk żołnierze bezterminowo urlopowani o ile nie posiadają ubrań cywilnych mają otrzymać mundury wojskowe Taki wypożyczony mundur może zatrzymać urlopowany żołnierz aż do tąd póki z zarobku swego nie kupi sobie ubrania cywilnego Wówczas mundur wojskowy oddbje do swej P K U M S Wojsk polecił ... rozkazem L. ...zestrzeganie ...em naka... kontroli ...wnionych ...się-

Z teatru.

Dzisiejsza premjera, jaką jest „Prokurator Hallera", zainteresowała niezmiernie naszą publiczność, to też pokup na bilety od wczoraj jest olbrzymi tak że nareszcie premjera komedjowa będzie zapełniona widzami w teatrze zupełnie W „Prokuratorze Hallersie" udział przyjmuje cały personel teatru, a trudną rolę prokuratora odtworzy p. Bonecki ze wszechmiar zdolny artysta który zarazem tę interesującą sztukę wyreżyserował.

Wieczór Wesołej Muzy w postaci przeglądu operetek, aktualnych satyrycznych kupletów numerów kabaretowych, oraz specjalnych kilku tańców,

Udział przyjmie cały personel operowo-operetkowy.

— **Dwa uroczyste przedstawienia** odbędą się jutro na dwuch scenach z okazji przybycia delegacji górnośląskiej na ...tość odsłonięcia mauzo... uroczy... poległych leg... ku uczczeniu ...śląski... bohaterów ... Przedstawienia rozpoczną się o godz. 2 i pół popołudniu i poprzedzone będą przemówieniem podchorążego Walewskiego. W teatrze zimowym wystawione będzie arcydzieło muzyczne Moniuszki „Halka" na scenie letniej „Zagłoba" nieśmiertelny utwór sceniczny Al. hr. Fredry „Śluby panieńskie" Wstęp na powyższe przedstawienia tylko za specjalnemi zaproszeniami. Kasa teatralna biletów nie sprzedaje.

— „**Prokurator Hallera" w Będzinie** wystawiony będzie jutro po raz pierwszy w teatrze Corso. Zajmujący utwór na tle kryminalistyki przykuwa widza i trzyma widza w napięciu od pierwszego do ostatniego aktu. Początek przedstawień o godz. 7 i pół wiecz.

Z Dąbrowy.

Zarząd Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Dąbrowie, wznawiając na polu oświaty i wychowania narodowego swoją działalność, zmuszony jest przedewszystkiem cały wysiłek skierować na zebranie potrzebnych na ten cel funduszów.

Ażeby jednak nie naprzykrzać się społeczeństwu zbieraniem bezpośrednich ofiar, zamierza urządzić w poniedziałek dnia 20 bm. o godz. 7 i ½ wieczorem wspaniały koncert w wielkiej sali Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich w Dąbrowie przy udziale znanych i wybitnych sił artystycznych.

O wysokim poziomie wykonania programu świadczą nazwiska wykonawców. Przedewszystkiem więc przypomni się swoim śpiewem p. Irena Strokowska-Faryaszewska, która występami swemi w Zagłębiu bliskie i sympatyczne zadzierzgnęła węzły z muzykalniejszą częścią naszego społeczeństwa Artystka ta z całą gotowością pospieszyła obecnie na wezwanie Macierzy, ażeby talentem swym przyczynić się do przysporzenia funduszów tak pożytecznej i niezbędnej w naszych warunkach instytucji.

Nazwiska reszty współwykonawców świadczą, że całość koncertu utrzymaną będzie w tonie prawdziwie artystycznym. Zaproszono bowiem p. Halinę Belińską-Tabęcką, znaną skrzypaczkę z występów stołecznych i p. Zygmunta Trojanowskiego, którego interpretacja bajek i satyr pamiętną jest z występów w pierwszym Momusie warszawskim, i którego parokrotnie oklaskiwała już publiczność Zagłębia. Na fortepjanie towarzyszyć będzie artystkom p. Janina Rupniewska, wybitna warszawska akompanjatorka.

„Koncert ten wywołał wielkie zainteresowanie, wszyscy bowiem odczuwają brak podniosłejszych rozrywek w Zagłębiu; jeżeli więc przytem zważy się cel tego wieczoru, to nie wątpimy, iż nikogo z pośród muzykalnej i publiczności naszej nie zabraknie na poniedziałkowym koncercie w Dąbrowie.

Druga Loterja Państwowa.

(nieurzędowa)

W pierwszym dniu ciągnienia drugiej klasy loterji państwowej wygrane padły jak następuje:

Mk. 60,000 nr. 74362.
Mk. 30,000 n-r. 6129.
Mk. 20,000 n-ry: 20012, 55876
Mk. 8,000 n-ry; 7383, 17079, 67032 96575.
Mk. 5,000 n-ry: 15665 22575 34094 ...33538 57867. 44512 ... ...08 2526 7054
Mk 3,000 n-ry: 219 4... 50147 9863 10098 14863. 32355 32865 ... 50373 56862 60916 66060 68075.
Mk 2,000 n-y 1205 2726 7291 7882 10819 14751 15470 16308 17571 17702 18395 21854 22242 24128 24344 25401 27835 28099 28640 34156 45608 46247 47295 49514 59443 61912 63351 64399 67311 73846.

W drugim dniu ciągnienia padły wygrane na następujące numery.

Mk. 120,000 nr. 262
Mk 10,000 n-ry: 6889 1?754 29855 48428.
Mk. 8,000 n-ry: 41608 61743 71076 72747.
Mk. 5,000 n-ry: 16835 34768 41035 44085 64304 67431 72272.
Mk. 3,000 n-ry. 1567 3988 5510 21141 22432 29674 31700 42223 42835 44182 50895 54578 79314 174157.

Licytacja.

Jeden z naszych czytelników złożył w naszej administracji na gwiazdkę dla żołnierzy dwie śliczne... lalki blondynkę i brunetkę. Ponieważ wiemy, że nasi żołnierze nie lubią się bawić lalkami (tembardziej że te są nieżywe) postanowiliśmy je sprzedać temu, kto za nie ofiaruje najwyższą sumę i pieniądze przekazać na wigilję dla żołnierzy.

Starający się o blondynkę lub brunetkę mogą je oglądać od godziny 9 do 10 rano i od 6 do 7 w lokalu administracji do dnia 20 b. m. do godziny 7 wieczorem włącznie.

Blondynka jeszcze wolna, za brunetkę dają 300 mk.

Kto da więcej.

...wnicza „Kurjer Zagłębia". Tłocznia „Spółki Wydawn. „Kurj. Zagł." Redaktor Józef Maciejowski